DEMOKRAATIT

15. juni 2026 FM 2026/60

RETTELSESBLAD

Erstatter forslag til forespørgselsdebat dateret 15. august 2025

(Ændret formulering i 2. afsnit, vedr. feriedage)

Jeg fremsætter hermed følgende forslag til forespørgselsdebat i henhold til § 36 i forretningsorden for Inatsisartut:

Forslag til forespørgselsdebat om, hvordan vi kan nedbringe ventelisterne i daginstitutionerne.
(Medlem af Inatsisartut Pipaluk Olsen, Demokraatit)

I et velfungerende samfund skal det være muligt for forældre at gå på arbejde, tage en uddannelse og samtidig vide, at deres børn bliver passet i trygge og udviklende rammer. Derfor er det dybt problematisk, at mange familier i dag oplever urimeligt lange ventelister til daginstitutionerne og derfor risikerer at blive presset ud i økonomiske eller familiemæssige vanskeligheder, fordi der ikke er pasningstilbud nok.

Ventelisteproblematikken har både en menneskelig og samfundsøkonomisk slagside. Forældre – ofte enlige eller studerende – må bruge deres feriedage, trække på ubetalt fri eller i værste fald forlade arbejdsmarkedet, fordi de ikke kan få passet deres børn. Det er ikke kun uretfærdigt; det hæmmer også samfundets udvikling, og det modarbejder princippet om, at vores land skal være et sted, hvor det kan betale sig at arbejde og tage ansvar for sin familie.

Demokraatit mener, at dette problem skal tages alvorligt. Det kræver, at vi landspolitisk tager ansvar og understøtter de kommuner, som i sidste ende har ansvaret for at administrere daginstitutionsområdet.

Med ændringen af Inatsisartutlov om pædagogisk udviklende dagtilbud til børn i førskolealderen, der trådte i kraft den 1. januar 2024, er det fastsat i § 12, at kommunerne nu selv fastlægger prioriteringskriterierne for tildeling af pladser. Der er dog en vigtig undtagelse, som er, at børn med særlige behov altid skal prioriteres som nummer 1. Den øvrige prioritering afhænger altså nu af kommunale beslutninger.

Det betyder, at udfordringerne og løsningerne varierer fra kommune til kommune. Derfor mener Demokraatit, at det er afgørende med en åben debat i Inatsisartut om, hvordan vi politisk kan understøtte kommunerne i at sikre færre og kortere ventelister uden direkte at blande os i det kommunale selvstyre, men med fokus på partnerskab og helhedsforståelse.

Jeg finder det interessant at høre Inatsisartuts holdninger til primært følgende spørgsmål:

- Hvilke prioriteringskriterier anser Inatsisartutmedlemmerne som de vigtigste i forhold til, hvem der skal prioriteres højest til en plads i en daginstitution?

- Hvilke konkrete tiltag som for eksempel bedre planlægning, kapacitetsudvidelser og fleksible pasningsformer kan nedbringe ventelisterne?

- Hvordan kan Selvstyret understøtte kommunerne uden at blande sig i det kommunale selvstyre?

- Er der behov for en national rammeaftale eller fælles anbefalinger, der kan sikre større gennemsigtighed og måske mere ensartethed i forhold til prioriteringerne i kommunerne?

Demokraatit ønsker, at vi sammen skaber rammerne for et land, hvor det er let at kombinere familieliv og arbejdsliv. Hvor vi som samfund støtter de mennesker, der ønsker at tage ansvar for sig selv og deres børn. Det kræver handling. Og det kræver respektfuldt samarbejde mellem Selvstyret og kommunerne, så vi sammen kan sikre børn en tryg hverdag og forældre en reel frihed til at deltage i samfundet.

Jeg ser frem til at høre, hvad de øvrige partier og Naalakkersuisut mener om dette emne, da jeg finder det vigtigt, at ventelisterne til daginstitutionspladser bliver nedbragt.